

02.04.2020r.

Temat: *Dziady* cz. III Adama Mickiewicza.

Cele dla ucznia:

- znam treść *Dziadów* cz. III,
- potrafię przedstawić okoliczności powstania dramatu,
- znam pojęcia: filomaci, filareci, improwizacja, mesjanizm, prometeizm, teodycea, martyrologia, dramat romantyczny,
-

1. Zapoznaj się z treścią lektury. Przeczytaj ją w całości.

Treść dostępna jest na podanej poniżej stronie:

<https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/dziady-dziady-poema-dziady-czesc-iii.pdf>

2. Zapoznaj się z okolicznościami powstania *Dziadów* cz. III.

Wiosną 1832r. W Dreźnie powstała kolejna część cyklu dramatycznego, rozpoczętego przez Mickiewicza w Wilnie. W tym samym roku III część *Dziadów* (zwana od miejsca powstania *Dziadami* drezdeńskimi) ukazała się drukiem w Paryżu w czwartym tomie *Poezji*.

Od czasu napisania *Dziadów* wileńsko-kowieńskich minęło dziesięć lat obfitujących w dramatyczne wydarzenia zarówno w życiu poety (proces filomatów, którego efektem było najpierw wygnanie w głąb Rosji, potem emigracja), jak i w życiu narodu (powstanie listopadowe, którego klęska zniweczyła nadzieje na odzyskanie niepodległości). Wydarzenia te wpłynęły na podejmowane w tekście tematy i ich ideowe ujęcie.

Zaprezentowana w *Dziadach* historia wileńskiego śledztwa (ściśle umiejscowionego w czasie i przestrzeni) została ukazana – zgodnie z *Przedmową* poety – jako „kilka drobnych rysów ogromnego obrazu”, jako przykład „dziejów męczeńskiej Polski”. Tym autentycznym wydarzeniom nadał autor nowy wymiar i sens poprzez ciągłą obecność w ich ujmowaniu perspektywy metafizycznej, co z kolei zbliża tekst do średniowiecznego misterium.

Ta zasada organizowania rzeczywistości przedstawionej obowiązuje w całym dramacie. Podporządkowane jest jej ujęcie czasu. Wydarzenia rozgrywają się w ciągu rok: od wigilii Dnia Zadusznego (1 listopada 1823r.) - *Prolog*, do 1 listopada 1824r. (scena IX – *Noc Dziadów*). W tym cyklicznym porządku zostały wyeksponowane dwa wydarzenia religijne: Boże Narodzenie w scenie II (*Improwizacja*) i Wielkanoc w scenie V (*Widzenie Księdza Piotra*). Obok czasu historycznego widzimy, iż obecny jest czas sakralny. Warto wspomnieć, że prawie wszystkie wydarzenia w

dramacie rozgrywają się w nocy, porze łączonej z uaktywnianiem się sił nadprzyrodzonych. W Dziadach występuje wiele postaci nadprzyrodzonych reprezentujących siły dobra i zła. Także w świecie ludzkim dobrzy zostali przeciwstawieni złym. Podział ten przebiega na różnych płaszczyznach: politycznej (np. uwięzieni filomaci i ich prześladowcy), etycznej (np. heroiczni więźniowie i tchórzliwi arystokraci z „towarzystwa stolikowego”), religijnej (np. niewinni więźniowie i szatański car).

3. W zeszycie zapisz temat lekcji oraz wyjaśnij pojęcia: **filomaci, filareci, improwizacja, mesjanizm, prometeizm, teodycea, martyrologia, dramat romantyczny**. Zrób zdjęcia swojej pracy i wyślij na mój adres mailowy: emiliabyler@gmail.com

4. Zapoznaj się z informacjami zamieszczonymi w podręczniku na str. 43-45.

Pozdrawiam i zdrowia życzę,
Emilia Byler